

דמותו של מואד

מואד

גים זה"ל לייס, ואריק, שהיה מפורסם בעור לם כולו כקצין נוקשה, ימצאו שפה משותפת. אולם תוך תקופה קצרה עבר החול שחור בין השניים. יש הטוענים, כי הריב נבע מסיבות אישיות. אחרים קובעים, כי פואד התנגד למדיניות הברור טאלית של אריק, כאשר זו הופעלה ללא צורך, בעיקר בכל מה שנוגע ל"ביעור קני המחבלים" ברצועת עזה.

דוגמה לסיגנון ההומור של פואד, וליחסים שלו עם פקודיו, הצטיירה בפעור לה אחת מני רבות, שאותה ביצעה ה"סיירת שלו באל-צפי, מעבר לגבול הירדני. הכוח התרכז במיפעלי האשלג ויצא משם לעבר יעדים באל-צפי. מידע מר דיעיני קבע ששם קבעו יחידות של פרי דאיון את בסיסיהן.

צלחת

של מכונית

פסירת היה צמוד באותה תקופה רופא, עולה חדש מארגנטינה, שלמ רות הזרות שלו והעברית המשובשת שבפיו, התקבל ונקלט על-ידי פואד ואני שי הסיירת. עיקר גאוותו של הרופא היתה על מכונית בראסיון חדשה שאותה הביא עימו מחוץ-לארץ. הרופא הגיע במכונית לנקודת הריכוז במיפעלי ים-המלח, החנה אותה ויצא עם הכוח.

חילהחלוץ של הכוח נתקל במכונית בראסיון, שהיתה שייכת לדעת החיילים

כשהייתי בארצות-הברית, סיפר תתיאלוף בנימין ("פואד") בן-אליעזר כששב ממסע-הרצאות בשי"ר לות המגבית-היהודית-המאוחדת, "חלמתי לילה אחד חלום. בחלום נקראתי אל נשיא ארצות-הברית, ג'ימי קארטר, לשיחה אי-שית. בשיחה ביקש ממני קארטר לעזור לו בנושא ההתנחלויות האינדיאניות."

אין צורך להיות פסיכולוג כדי להבין את הסיפור של פואד, שעורר בומבו צחוק רם בקרב שומעיו - תפקיד מושל הגדה המערבית נכנס לעצמותיו. הקצין הקרבי, מי שפיקד על אחת היחידות המפורסמות של צה"ל, ואחרי-כך על היחידה הדרו-זית, תוך כמה חודשים מושל צבאי בכל רמ"ח אבריו.

פואד בן ה-44 עלה לישראל מעיראק ארץ-הולדתו כשהיה בן 13. הוא נשלח לקיבוץ מרחביה של השומר-הצעיר, שם קיבל את חינוכו הראשוני בארץ, ואחר-כך עבר להתגורר בגבעתיים, שם השלים את לימודי-התיכון שלו. בשנת 1954, כשהיה בן 18, התגייס לצה"ל ונשלח לגולני. הטיבה זו ריכזה אז רבים ממתגיסי ישראל-השנייה. גולני היתה קרקע נוחה לצעיר שהחליט כבר אז לעשות קאריירה צבאית. הוא הגיע במהירות-ישיא מדרגת טוראי לתפקיד מפקד פלוגה ב-גולני.

פואד לחם במלחמת ששת-הימים, שבה נפל אחד מפקדיו, חובש קרבי בשם רפי. פואד הכיר את בני המישפחה של מר-בית חיילי היחידה שלו, שמר איתם על

אים אנשי-הקריה ממערת-המכפלה, מגיעים אל הנשים והילדים שבבניין הדסה, עורר כים שם קידוש וממשיכים לעבר בתיהם שבקריה.

כמו תמיד צעדו המתפללים בשני גושים. הגוש הראשון היה של נשים וילדים. גוש זה עבר על פני התוקפים שהסתתרו על גגות בתים סמוכים ובינות לשני צעים שמאחרי שורת בניינים. התוקפים נצרו את אשם. הם לא רצו לפגוע בנשים וב-ילדים, הם רצו בגוש הגדול - לפגוע בגברים, מרביתם אנשי קריית-ארבע וחל-קם חיילי ישיבת-ההסדר.

משלושה עברים נפתחה האש, ברו"מ-נית. שני התוקפים, שהסתתרו תחת עצים, מעבר לשורת מיבנים שהפרידה ביניהם לבין הכביש, ירו מאות כדורים תוך שתי דקות. הם לא שכוו לשלוח צרור גם לעבר החייל שישב על מישמרתו בפתח בית הדסה, תוקף שלישי, שהסתתר על גג אחד הבתים. מהעבר השני של הכביש, או בין שני בתים, השליך לעבר גוש הגברים ששה רימונים. רק ארבעה מהם התפוצצו.

מנחם בית-הלחמי, תלמיד ישיבה שהח-ליט משום מה להצטרף לגוש הראשון של

(המשך ממעמד 31) שהצעיר נהרג ללא שום פרובוקציה של ממש מצידו, וכי אפשר היה למנוע את שפיכת הדם. אולם גם אם צודקת גירסת קציני הממשל, אין ספק שמה שהוציא לרחוב את תלמידי ענבתא והביא את בני הכפר השקט להסתער על קציני מימ-של, היה אירוע השבוע הקודם במאללה.

טירור

וטיור-נגד

למים אחרים קודם לכן הסעירה את רמאללה פרשה שמקורה בטעות. ה-שמועה שעברה בעיר החרידה את התוש-בים: ילדה מקומית בת 14 נחטפה על-ידי אנשי גוש-אמונים. אחר כך הסתבר כי כל הסיפור מקורו בטעות. אמנם ילדה נלקחה על-ידי אוח, אך הובלה מיד למימשל (ראה מיסגרת). עצם העובדה שסיפור כזה יכול היה להתקבל על דעתם של ראשי רמאללה ותושביה מעיד על מצב-הרוח והאווירה, שהכשירו את הקר-קע לביצוע מרחץ-הדמים בחברון. קשה להניח כי בכך הסתיים העידן ה-

פצוץ דרנני אחת מנשות "בית הדסה" פעולה מתוכננת היטב

חדש של מעשי הטיור והטירור הנגדי. גירוש שני ראשי הערים והקאדי של חב-רון, והאופן שבו בוצע הגירוש (ראה עמודים 32-33) בוודאי שלא הביאו להרג-עת הרוחות. כבר למחרת הפיגוע בחברון נמשכה האלימות משני העברים. נהג מר-נית ערבי מירושלים נורה על-ידי שניים, שאולי לבשו מדי צה"ל. היתה זו פעולת נקם קלאסית, מהסוג האהוב על הקיצונים שבין אנשי ארץ-ישראל השלמה. בחברון עצמה ערכו תושבים פעולות-נקם פרטיות משלהם, במכוניות של בני חברון, וזאת למרות קריאתו של רבם, הרב משה לוי-גר, להימנע ממעשים כאלה. לעומת זאת התקפו מכוניות ישראליות, בדרך שליד מחנה-הפליטים בג'לזון, ושבתות מיסחר והפגנות כמעט-אלימות נערכו בכמה מערי הגדה.

פעולת-הדמים בחברון, בין אם היתה זו פעולה של בני חברון או של אנשים שהגיעו מחוץ לעיר, היתה פעולה מתוכ-נת היטב, שדרשה איסוף מידע מודיעיני מוקדם, תצפיות רבות ומבצעים מיומנים. בשעה 7.10 בערב יצאו עשרות מתפללים, ביניהם נשים וילדים רבים, ממערת-המכ-פלה לעבר בניין בית הדסה. מאז התיישבו נשות קריית-ארבע בבניין, הפכה תהלוכה זו כמעט למסורת. בשרה ובריקורים יוצ-

ההתקפה כולה ארכה כשתי דקות. מיד לאחר שהסתיימה האש התעשתה החיילים, יצאו מהבניין והועיקו עזרה. **יופי ינאי**

פואד בהפגנת "שדום עכשוו" כולם חושבים שהוא איתם

לאחד מראשי הפידאיון. לפני שהמכונית פוצצה, הורה פואד להוריד צלחת מאחד מגלגליה. בדרך חזרה, לאחר שהפעולה בוצעה, התקשר פואד עם החפ"ק העורפי ודיווח על ביצוע הפעולה וכן ציין כי פוצצה מכונית בראסיון חדישה. פואד ידע שהרופא מאזין למכשיר הקשר, כעבור דקות אחדות הפעיל פואד שוב את מערכת-הקשר וביקש להתנצל באוזני הדוקטור. "טעינו בדרך וחזרנו למיפעל האשלג", הוא דיווח, "חשבנו שהמכונית היא של ערבים, אבל הסתבר שהיא של הדוקטור. מה ששאר מנהג למזכרת זו צלחת." שעה אחר-כך נפגש פואד עם הרופא הנדהם, ובטכסיות רבה העניק לו מזכרת: צלחת הגלגל. רק כשחזר הכוח לבסיס סיפרו לרופא את האמת, שהמכר-נית חמדת-ליבו שלמה ומבדיקה כפי ש-

קשר הדוק. בני המישפחה נדבקו, בהש-פעת בניהם, בהערצת המפקד שלהם. רפי נפל במלחמה. פואד ביקר את אלמנתו היפהפיה של רפי, כפי שביקר את כל יתר מישפחות הנופלים מיחידתו. השניים התאהבו ותקופה קצרה אחר-כך נישאו.

ריב עם

אריק

במיזחמת ההתשה קיבל פואד את הפיקוד על אחת הסיירות המובחרות של צה"ל, שעסקה בפעילות סיור בחזית הדרום ובפעולות מעבר לקווי האויב, כשאלוף פיקוד הדרום, ישעיהו ("שיי-קה") גביש, עזב את הצבא. תפס את מקומו אריק שרון. נדמה היה שפואד, קצין קרבי שזכה כבר אז לתהילה בחו-

היתה לפני הפעולה באל-צפי.